

L a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 22. Zettortdeenâ 29. Mei 1852.

Zaur fshadi paleef zilweks gudris.

Rahdi behnam ugguni un teiz, ka ta degg, tad taf tas wehl ne tizz, eekam pirkstu tur pe-lizzis nahf pee mahtes raudadams un fakka: „Memmin, pirkstinsch dikti fahp, fshè puht.“ Nu mahte gan pubhdama un luppatinu ap pirkstu tihdama fakka: „Woi ne teizu, Zah-niht, ne eij pee ugguns klahf, ta degg: bet tu ne klausiji, woi redsi nu kà fahp.“ Behrens nu ohtr'reis gan wairs ne dsihfshus ne ees pee ugguns pirkstu klahf likt; jo nu labbi sinn, ka pehz fahp. — Tapat arri eet pee mums leeleem zilwekeem! Kad patehws jeb ihsts tehws, wezzais kaiminsch jeb zits kahds teiz: „Dehls, meita, ne eelaidees ar Schihdeem jeb zitteem andelneekem, tee tewi weddihs dahrgâ floblà.“ Bet zilweks jaw to eekam ne tizz, kamehr prohwejis, jebfchu tam daschdeen mak-kam leels rohbs, kà auna-ziftâs, fur wilks lohdis, palizzis. Tad gan suhlfstahs, tad scheloyahs; bet par wehlu!

Klaufees, lassitajs mihtais, teiffchu, kà arri kahdam frohdsineekam us muhsu puffi gahje. Tai 13tâ Webruar f. g. eebrauz W... frohgâ Schihds, un leelu laiku istabâ staigadams durne un arweenu pee lohga eet skattitees. Peh-digi eet pee frohdsineeka un tam tà fakka: „Mihtais frohdsineek, eimu ar dahrgahm prez-zehm us N. un gaidu famos pastus abrauz-am; bet kad nu tohs ne warru sagaidiht, tad gribbu braukt prettim. Man taggad kahdâ weetà naudas wajjadshs, un mannas prezzes wehl naw pahrdohfas. Woi ne buhtu tadeht tik labbi man 50 rub. f. lihds rihtu, fur at-pakkat braufchu sawas prezzes nolizzis un naudu dabbujis, patappinacht. Es jums doh-fchu 10 kap. f. no rub. prazentes un pametti-fchu diwi pakkites ar dahrgahm prezzehm, kas

man taggad pascham lihds, pee jums khlâ, un rihtu buhs wiffa nauda klahf. Effeet drohfschi! So tais pakkites wairak kà simts rubuki prezzes.“ Frohdsineeks gasf ne gribb un ne gribb doht, (un kursch arri us Schihda garru bahrsdu ween usstattijees, kad tas winnu ne buht ne pasihst, jaw tubliht dohs, jebfchu Schihds gan eegalwo un eeteiz). Taf tee 5 rub. f. lihds rihtu nopelniht, winnam kab-batu kuttina, un schis arri 45 rub. f. tam eedewis, pehz tam, kad Schihds tam tahs pakkas, kas abbas zeeti ar pilladrahnu notih-tas un aissegeletas tikke, pamette. Schihds abbas pakkites frohdsineeks ar Schihdu froh-dsineeka lahde eelsch flehtes eepakkajufchi, zeeti aisflehd, un Schihds atflehgu panehmis ais-brauz prohjam. Frohdsineeks gaida lihds ohtram wakkaram; bet Schihds ne kà. Nu tam paleef firds nemeetiga un bailiga, neggi tik tur tais pakkas zits kas nederrigs naw eef-shâ, eet flehti, usplehsh lahdei wahku un us-taisa abbas pakkites un atrohn — af tarwu blehdibu! — weenâ fuhnas, ohtrâ wez-zas tuppeles un wezzas luppatas. Nu frohdsineeks gan bahls waigâ palizzis no-splaujahs, bet nauda prohjam un naw wehl schodeen atpakkat nahfufe, un arri to ne kad wairs ne sagaidih; jo ar Schihdu irr tà: Gribbi tu winnu no kalla dabbuht, tad tap-pini tam naudu (kad arri masa leeta buhtu), un tu winna azzis un mello bahrsdu wairs ne redsefi eelsch gaddeem. So pats esmu dauds-kahrt peedsihwojis. Pahris Schihdeem, kas manni gandrihs ik neddetas apmekleja, abbeem, kà jaw labbeem draugeem, kad tee manni gau-scham luhdse, pahris rubulus us ihfu laiku eetappinaju bes prazentehm, un jaw buhs pahris gaddi — bet es wehl ne esmu Schih-

duš sawās azzis redsejis; deesinn fur tee nu palikkufchi?! Warr buht arri Mikkelds pasuddufchi! — Kas ne gribb Schidus sawā nammā redseht, tas lai teem tik tappina naudu, un tee tad no ta behgs, kà wahrna no schaujama pulwera. Tahda aisdsibschana sinnams gan nu dahrga, bet ta geld kà isfal-fuscham deffa. Par to es galwoju.

E. F. S.

• Wezzais swirbulš.

Kahdā zeetā seemā, kad sneegs jaw dascham namma durwis bij aisdambejis, wezzam swirbulim leels bads usgahje. Tannis mahjās, fur tas pee nabbaga wihra kohrteli turreja, mas ko warreja preeksch sawa deggona atrast, jo tur wiffas mahjas bija tuffchas, tapeh; tur ne wistas ne bija ar ko buhtu warrejis beedrotees, kad tai kahdus graudiaus pamett. Winna wezzi pelleki swahrki tam tik platti tad palikke, ittin kà tee buhtu no zitta patappinati, kas naw winna mehrā schuhti; un tellaht wehl nabbadsinsch bija atraitnis palizzis, jo preeksch 2 neddekahm leelais runzis tam seewinu bija aprijis. „No nu darrischi?“ dohmaja tas swirbulš, „nu man ja-eet us pilsehtu, warr buht kà es tur ko dabbuschu sawu baddu atdsiht.“

Jaw ohtrā rihtā muhsu swirbulš sawam nabbagam fainmeekam labdeenas atdewis dohdahs us pilsehtu. Tur nomettahs us eelu preeksch kahdu leelu nammu, kuream prifcha gaisa deht lohgs walkam stahweja. Tē winnam zaur to lohgu no islabas putnu dseefma atstann. Todsirdeedams dohma: „man tatschu waijag redseht, kas tas par putnu irr, kas tur eekschā dseed, bet kad tik kai to lohgu pakkat mannis ne aisdarritu!“ — Tā dohmadams, spurksch, usmettahs us lohga un stattahs istabā. Tē reds pee seenas pakahrto putnubuhdinu no missina drahtim taifitu un tanni putninsch dseltendōs swahrkōs gehrbees danzo; aiskrachsi sehd leela fakke un nurd kà ar rattinu wehrpdama, bet tikko ta to swirbuli eerauga, jaw tai azzis us to degg kà ugguns-leefmas, un aste kà pahtaga wizzina. — Swirbuteem

irraid tahds fakkams wahrds: „Bailam buht ne fur geld.“ Tā schis arri dohmaja un skrehje drohschi istabā un mettahs us pulkstena-skappi.

„Labriht kungs brahlen!“ winsch to istabas putniku usrunna. Bet schis sawā buhdinā buhdams lepns turrabs, eerauj sawu galwu kruhtis un fahl to smukkaku stikki ko tas mahf dseedah. „Woi tas irr tas paldees?“ praffa swirbulis, „no tawas dseefmas es neweenu wahrdu ne saprohtu, brahlen, woi tu ne mahki latwiski? Es mahjās audsis wahzifsi ne prohtu, un skohlā ne esmu to mahzijeēs.“ Tē wahzu putninsch paleef kluffu, un kà ar reebigu prahtu apluhko muhsu pellet-swahrki. Bet swirbulš fahl atkal un fakka: „U brihnumš! kas tew par smukkeem swahrkeem muggurā, dseltenti kà selts, ar melnahm kantehm un wiblehm; zep-purite kà students jaunkungam kad skohlā eet. Bet woi tu redsi, brahlen, kà tu slikti ar tawahm kannepu fehklam dsihwo, tahs par wiffu istabu iskafidams, tas irr no tewis slikti! Es tohs gribbu uslassiht, lai ne famihda, jo taggad irr knappi laiti. To fazzijis nolezz semmē un ittin tschakli lassa tohs kannepu fehklas: un tikko ta leela fakke to gribb kert, tad, spurksch, ahtri us to pulkstena-skappi usskreen, un fauz: tschilipp! tschilipp! tas irr: kerr nu, kerr nu!“

Tas wahzu putninsch to wiffu redsejis fazzija latwiski: „Nu tu pellet-swahrki effi ko labbu baudijis, taifees nu tik kai kà warri no scheijenes prohjam tapt, pirns manni kungi to lohgu ne aisdarra, zittadi tee tewi nofers, un kad tu tā ne mahki dseedah kà es dseedu, tad tee tewi iszeps un apehdihs. — „U!“ fazzija swirbulš, „tu pateefi mahki latwiski runnaht? Nu tas man patihf, bet par manneem pellekeem swahrkeem tew ne peeklahjahs tik dauds teefah, tohs mannim mihtais Deews irr dewis, un es nessu tohs ar gohdu. Sawu brangu apgehrbu es ne gribbu, tas mannim naw tik geldigs, kà manni pelleki swahrki. Sawi un manni wezztehwi, kas brahtu mahsu behrni bija, irr zittahrt sawā dsihwibas laika pellekus swahrkus ween neffajusch, un mihtais

Deems ween winneem bij par kungu, kas muhs wiffus raddijis un usturr. Bet tu sehdi të kà saglis zeetumà eeliktis un runna no taweem kungeem, kas manni gribb zept. Tee pee mannis dauds tauku ne atraddihs! Tu teiz kà es ne mahloht dseedah? Tas irr teefa, to gan ne mahku, bet runnaht, brahlen, runnaht.....!"

"Runnaht?" fakka tas dselten-swahrkis apfmeedams, „ja! tahds tu gan isflattees, kà fohlmeisters; bet kas tad klausa taru runnu?"

„Tee kas gribb," fakka swirbul, itt ihpaschi tee zilweki, kurrus tu sawus kungus sawz, bet es winnus sawzu mannus fohlak-behrnus, jo teem us mannim jastattahs un no mannis jamahzahs. Klausees tu dseedatajs! Teem zilwekem irr tahda grabmata, kur stahw rakstihst: kà neweens swirbul tohp aismirkt, neds arri kriht semmè bes muhsu Tehwa sinna. Kad nu tee zilweki to reds, kà tas teefa irr un pateefiba, kò tee wahrdi fakka (kà tu patš to schodeen redseji, kà ta leela fakke mannim ne kò ne warreja darriht), tad tee mahzahs atsiht, kà mihtais Deems par wisseem gabda. Redsi, brahlen! Kad es të pa lohgu eestrehju, biju isfalziš kà wikkš, bet nu es esmu tã pa-ehdiš, kà manni pellekee swahrki ittin knappi palikufchi. Kas manni barroja? Tu ne; tohs kannepu gaudiaus tu jaw preeksch mannis semmè ne metti; tawi kungi, tee zilweki arri ne; tas mihtais Deems to darrija. Nu tad ardeew, brahlen! Labbas deenas fakki saweem kungeem, un kad winni wiffus tohs putnius, kas ne mahk dseedah, gribb zept, tad tew waijag ittin labbi tikufchi dseedah, lai tu sawu dschwibu warri glahbt. Bet es jo prohjam mahzifchu no mihta Deewa, kà tas neweenu swirbuli aismirkt, neds arri bes sawas sinnaš leek semmè krist.

—t—

Brihnischligas leetas.

Drehdenè, Sakschu galwas-pilsatã, atrohdaš kesberu-kauls, kam 180 staidri ischkirrami zilweku-gibmji irr eegreesti.

Werbingerš, kahds Wahzsemneekš, taišija no weena pipperu-grauda dohsiti, kurrã

1200 kaula dohsites, arridsan no winna taišitas, wehl wareja falikt eekschã, jebchu katrai wehl bija peetaifita kahjina.

Parihse, Sprantschu galwas-pilsatã, pagattawoja kahds skunstneekš selta karreetiti ar kufcheeri us bukka un 2, paschã karreeti sehdedameem kungeem, kò wiffu pee selta seh-dites peejuhgtã bluffa spehje prohjam wilkt.

Londonè, Galantes galwas-pilsatã, isbruhle trakteeru-faimneeki 415 birkawas zulkura eeksch weena gabda.

Parihse effoht 60 tuhktstoschi kurrpneeku-un 49 tuhktstoschi krodheru-selli.

Nirnbere, Beijeru-semmè, taifa Fleischmannis ikgadda 20 tuhktstoschi dutfchu lekulgalwu.

C. D. L—h.

• Reddekas swehtdeena.

Jaw swehta deena peeschkirta,
Irr wesseliba dahwata;
Nu ja-eet Deewa nammã man,
Kur swehti wahrdi skanneht skann!

Scho nebbelu es pabeidsis,
Un rohku darbu atlizziš.
Iš Deewam nu jakalpo ween,
Kas mannã širdi preeku seen.

Bet zitti wehl eeksch meega gukt,
Irr rohlahm patš few galwu tukk;
Irr bijusch' zittã basnižã,
Tã mihtã jautã krodhsinã.

Kur sestdeem zauru nakti dserr,
Irr žits ar zittu pebertin perr;
Bet swehtdeem jagukt mahjã irr,
Jo newaid speht', kas sohkus schirr!

Kas nakti krogã dumpejahs,
Irr trakkeem korpã jaktejahs,
Un swehtdeem newaid basnižã,
Tas ne dert Kristus draudsišã.

Naw kauns gan jauneem zilwekem,
Kas darrahš few par apsmeeckem!
Eeksch krogã ween til gulleht mahk,
Irr žitteem arri lautees sah! —

Tas notikke pee wibrischkeem,
Irr arr pee jauneem seemischkeem,
Kas krogã korpã dumpejahs,
Kã dschryi arr sakawahs.

Tapeh; lai tahbi usmohstohs,
Un schodeen arri apnemtohs,
Ka ne dshwohs ka pagani,
Bet Kristus labbi zilweki!

Deems deenu mums irr stahdijis,
No grehleeem arri pestijis;
Woi tadeht tew irr jatrakko,
Uu zauru nakti jashubpo?!

Jel atmohsti, wairs ne darri!
Bet labbak launu uswarri,
Tad redsefi, ka flawa sels,
Ne wiss wairs preekschâ kaunu zels!

J. F. Weinberg Kr. Wirzawâ.

Teefas sluddina schanaa.

Wissi, kam kahdas prassichanas, woi mantoschanas,
jeb kahda dalliba buhtu pee tahs atstahdas montas ta
nelaika Krohna Bramberges arrendatora Fr. Wagner,
un ihpaschi tee, kas tam nelaikim rabbi, — tohp no
Dohbeles oprinka teefas usaizinati, tai 19tâ Zuhni
f. g. pee schibs teefas peeteiktees, sawas prassichanas
ar labbahm peerahdischanas-sihmehm (un wiss wairak
tee raddineeki), scheid usdoht. Kas ne buhs peeteiku-
swees, tee to likkumds nospreestu flahdi, kas zaur
winnu nepeeteikschanohs jeb kuhtribu rastohs, — sew
paschi warrehs peemehroht. Jelgamâ, tai 1. Mei 1852.

(Z. S.) Meera-sohgis v. Derschau. 1
(Nr. 773) U. Maczewski, sekreters.

No Wezz-Auzes pagasta teefas tohp wissi tee, kam
kahdas taisnas prassichanas pee tahs atstahdas mantas
ta nonirruscha Behnes kalpa Kahrla Eikmann, usaizi-
nati, libds 4tu Zuhli f. g. ar sawahm prassichanahm
un peerahdischanahm scheid peeteiktees, jo wehlaq ne-
weenu wairs ne klausibhs. Tapat arri tee, kas wannam
fo parrada buhtu, tohp usaizinati, libds witspeemine-
tai deenai sawus parradus usdoht, jo zittadi tee par-
radneeki taps pehz likkumeem strahpeti. Wezz-Auzê,
tai 5tâ Mei 1852.

(Nr. 96.) ††† E. Albrecht, pagasta wezzakajs.
E. Schabert, teefas srihweris.

No Urumuischas Krohna pagasta teefas tohp wissi
tee, kas dohma, ka winneem kahdas taisnas prassicha-
nas pee tahm Krohna Urumuischas Bungu-mahjahm
buhtu, zaur scho usaizinati, lai tee dirw mehneschu starpâ,
no oppatsch rakstias deenas, bet wiswehlaq tai 12tâ

Zuhli f. g., kas par to isflehgshanas-terminu noliktê,
ar sawahm prassichanahm scheidan peeteizahs, jo pehz
scha termina neweens wairs ne taps klausibhs. To
buhê wehrâ likt! Urumuischas Krohna pagasta teefa,
tai 3schâ Mei 1852.

(Z. S.) Pagasta wezzakajs H. Müller.
(Nr. 354.) Teefas srihweris Berg.

Wissi parradu deweji to no mahjahm isliktu Wezz-
Platohnes fainneeku: Mikkel Krusberg no Dimjahm,
Uns Kauffert no Widdus-Raubeneem, Janne Krusberg
no Ehrmikeem, Sahnjel Kraul no Vember-Zankeleem
un Wabrtin Treugut no Schumann-Libkeem, par
kurru mantahm parradu deht konkurse nospreesta, tohp
zaur scho usfaukti, 2 mehneschu starpâ, prohti libds
14to Zuhni f. g., ar sawahm prassichanahm un wannu
peerahdischanahm scheidan peeteiktees; ar to pamahzi-
schanu, ka wehlaq neweenu wairs ne klausibhs, — kas
wehrâ janemm. Krohna Bramberges pagasta teefa,
tai 14tâ April 1852.

(Z. S.) Zahn Silbert, peefchdetajs.
(Nr. 212) Teefas srihweris Kunien.

No Wilzes pagasta teefas tohp wissi tee, kam kah-
das parradu prassichanas pee teem schê peeminneem
Wilzes fainneekeem, prohti: Zahn Rent no Kalku-
mahjahm, Uns Treugut no Appeneeku-mahjahm, Jurre
Smilga no Silla-Kurschu-mahjahm, Wabrtin Strupp
no Masajahm Kestel-mahjahm un Wabrtin Leschinêki
no Dessainu-mahjahm, par kurru mantahm parradu
deht konkurse spreesta, zaur scho usaizinati, feschu ned-
delu starpâ, prohti libds 27to Zuhni f. g., sawas pras-
sichanas scheid usdoht, un ka pehz likkumeem wehlehtê
peerahdibt, jo wehlaq neweenu wairs ne klausibhs.
Wilzes pagasta teefa, tai 14tâ Mei 1852.

(Z. S.) Pagasta wezzakajs F. Mazzewiz.
(Nr. 76.) Pag. teefas srihw. U. Grünberg.

No Wilzes pagasta teefas tohp wissi tee, kam kah-
das parradu prassichanas pee ta Leischds eeksch Jur-
daitcheem nonirruscha, pee Wilzes pagasta peedertiga
Uns Weidmann, jeb kas tam pascham fo parrada,
zaur scho usaizinati, feschu neddelu starpâ, prohti
libds 27to Zuhni f. g. sawas prassichanas un parradus
scheid usdoht, jo wehlaq schi teefa ar teem prassitajem
un parradneekeem pehz likkumeem darrihs. Wilzes
pagasta teefa, tai 14tâ Mei 1852.

(Z. S.) Pagasta wezzakajs Mazzewiz.
(Nr. 77.) Pag. teef. srihw. U. Grünberg.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernias augstas waldischanas puffes: Collegienrath v. Braunschweig. Zensur.
No. 156.